Brev nr. 1, 2010 fra Hunsballe Avlerservice

Holstebro, den 12. februar 2010

♦ Konklusioner

- **Gødskning:** Frøgræsserne betaler stadig for en god og tilstrækkelig N-tilførsel. Der bør også tilføres S, hvorimod der evt. kan spares på P og K.
- **Udlæg:** De fleste arter til udlæg i foråret 2010 er fuldtegnet. Der er dog endnu mulighed for tegning af enkelte arter.
- **SMS-service:** Er du tilmeldt Hunsballes SMS-service, skal du huske at foretage ændringer, hvis du har fået en anden frøafgrøde eller har fået nyt telefonnummer.

♦ Gødskning af frøgræs

Selv om vinteren endnu har godt greb i afgrøderne, nærmer tidspunktet sig for gødskning af frøafgrøderne. Marken bør gødes, så snart den tidlige vækst begynder. For de tidligste arters vedkommende bør jorden dog være optøet og sneen væk, inden gødningen tilføres, men der kan godt køres på morgenfrost. I tabel 1 ses de anbefalede tidspunkter og vejledende kvælstofmængder til frøgræs samt Plantedirektoratets N-normer for 2009/2010.

Tabel 1. Anbefalede kvælstofmængder til frøgræs.

Frøart	Tidspunkt for tilførsel af gødning i foråret	Vejledende optimale N-mængder (kg/ha)			Plante-direk-toratets N-norm 2009/2010 (kg/ha)
		Efterår	Forår	I alt	
Alm. rajgræs	Marts/april *)	0	**120-160**	120-160	135
Alm. rajgræs 2. års	Marts/april	0-30	**140-160**	140-190	135
Alm. rajgræs efterårsudlagt	Marts/april *)	0-30	**120-160**	120-190	169
Alm. rapgræs	Primo marts	0-30	**100-130**	100-160	110
Engrapgræs, fodertype **)	Primo marts	60-70	**65-75**	125-145	127
Engrapgræs, plænetype	Primo marts	70-80	**80-90**	150-170	135
Engrapgræs, eft. hvidkløver **)	Primo marts	50-60	**65-75**	115-135	127/135
Engsvingel	Primo marts	0-30	**90-100**	120-140	101
Hundegræs	Primo marts	40-50	**110-130**	150-180	169
Hvene, alm. og krybende	Marts	30-50	**50-60**	80-110	101
Hybrid rajgræs	Medio april	0-30	**90-120**	90-150	118
Hybrid rajgræs efterårsudlagt	Medio april	0-30	**90-120**	90-150	152
Ital. rajgræs	Ultimo april	0-30	**90-120**	90-150	106
Ital. rajgræs, efterårsudlagt	Ultimo april	0-30	**90-120**	90-150	139
Rajsvingel	Marts/april	0-30	**120-140**	120-170	135
Rødsvingel, lange udløbere	Primo marts	60-80	**30-60**	90-140	118
Rødsvingel, ingen/korte udl.	Primo marts	50-70	**40-70**	90-140	118
Stivbladet svingel	Primo marts	60-80	**30-50**	90-130	118
Strandsvingel	Primo marts	40-60	**100-130**	140-190	161
Timothe	Medio maj	0-30	**60-90**	60-120	93

*) Middeltidlige rajgræsser bør dog normalt først gødes omkring 1. april og sildige rajgræsser 10. - 15. april.
**) I engrapgræs er følgende sorter fodertyper: *Lato, Liblue, Likollo, Limagie*. Resten er plænetyper.

Forårstilførslen afhænger af efterårstilførslen, idet der er en vekselvirkning mellem det kvælstof, som tilføres om efteråret og om foråret.
Selv om frøpriserne har været højere end de er lige nu, bør man ikke spare på kvælstoftildelingen. Tilføres der særlig store N-mængder, må der også påregnes en effektiv vækstregulering, idet tidlig lejesæd medfører dårligere bestøvningsbetingelser og ringere frøfyldning til følge.

Svovl, fosfor og kalium

Der bør som hovedregel tilføres 10-20 kg svovl pr. ha. Rajgræsserne, hundegræs, strandsvingel, engsvingel og rajsvingel er mest svovlkrævende og især på lettere jorde.
Når det gælder fosfor og kalium, er frøgræsserne ret nøjsomme. Tilførsel af P og K kan udelades, hvor tallene i jorden er middel og derover. Afhængig af art fjerner en frøafgrøde 5-25 kg P pr. ha og 40-50 kg K pr. ha fra marken om året. Hvis halmen nedmuldes eller afbrændes fjernes kun en begrænset mængde P og K.

Gylle

Har man gylle til rådighed, kan den om foråret benyttes i rajgræsser, hundegræs, strandsvingel, engsvingel og rajsvingel. Da fuldgødskning med gylle om foråret kan medføre mere bundgræs, og da kvælstoffet i gyllen kun frigives langsomt i forhold til handelsgødning, bør kvælstoffet i gyllen kun udgøre ca. halvdelen af den samlede kvælstofmængde. Resten af kvælstoffet bør tilføres i form af handelsgødning. Gyllen bør tilføres så snart, jorden kan bære. Under gode udbringningsforhold kan man sætte udnyttelsen af ammoniumkvælstoffet i gyllen til 100 pct.

Skal gødningen deles?

Forsøg har vist, at der kun sjældent opnås merudbytte for at dele gødningen til frøgræs. På sandjord, der vandes, kan man imidlertid reducere risikoen for kvælstofudvaskning ved at dele gødningen. Vælges en deling af kvælstoffet, er det vigtigt, at afgrøden ikke når at gå tør for kvælstof, inden næste tildeling sker.

♦ Udlæg af frø til høst i 2011

For at frøpriserne kan hæves igen, er en stram styring af udlægsarealet nødvendig. Dette betyder, at vi kun kan udlægge begrænsede arealer her i foråret 2010. Derfor er der nu også fuldtegnet i de fleste arter. Der er dog på nuværende tidspunkt mulighed for kontrakttegning i enkelte arter:

Hvidkløver: En større markedsandel i hvidkløver giver mulighed for et lidt større udlægsareal.
Alm. rajgræs: Endnu enkelte arealer tilbage - især diploide plænetyper. Der er også mulighed for **økologisk rajgræs,** med et attraktivt tillæg.
Du kan kontakte din frøavlskonsulent for en nærmere drøftelse om mulighederne for udlæg.

♦ SMS-service

Er du tilmeldt vores SMS-service, og ønsker du at ændre på hvilke frøafgrøder, der skal modtages nyheder om - eller har du fået nyt telefonnummer - kan disse rettelser foretages på vores hjemmeside www.hunsballe.dk
Vælg fanebladet ”Frøavl” og derefter ”@vlerservice”, og derpå vælges www.avlerservice.dk
Derefter vælges ”Ændring”, og herefter logger man ind med brugernavn og kodeord. Har du problemer med at logge ind, eller har du glemt brugernavn eller kodeord, er du velkommen til at kontakte din frøavlskonsulent.

♦ Har du bestilt markfrø, frø til efterafgrøder eller frø til vildtpleje?

Sortimentet af markfrø og efterafgrøder ses på vores hjemmeside under ”Markfrø” og vedlagt er til orientering en brochure om frø til vildtpleje. Husk, at du får rabat, når du er frøavler.

Med venlig hilsen
Konsulentgruppen
HUNSBALLE FRØ A/S